

דיא רעדאקציען
אונד אדמיניסטראציען
בעפינדעט זיך
Schiffmannsgasse 6, Budapest,
וואָהין אויך דיא פרענטערראַציאָנס
נעלדער צו זענדען זינד.
אינדער ארט
ווערדען ביליגסט בערעכענט.

נייע יידישע צייטונג

דיא
"נייע יידישע צייטונג"
ערשיינט יעדען
מאנטיאג
אונד דאָנערסטאָג.
פרענטערראַציאָנס-פרייען:
נאָנעוועהונד 7 על. - קר.
האלטערהונד 3 " 50
פרייעוועהונד 1 " 75

שנת תרמ"ג לפ"ק

Budapest, Donnerstag 10. Mai 1883.

כ"ה בודאפעסט ג א"ר.

לויטעט: אַבנלייך איך איבערצייגט בין, דאס דיא
געזאמטט-גייסליכקייט מייער דיאָצעזע זיך אן גאר
קיינער גענען דיא יודען געריכטעמען פיינדליכען
איטאציאָן בעשהייליגט, זעהע איך מיך דעננאך
גענאָממהיגט, מייע וואַרענדע שטימע צו ערהעבען
אונד אים פאללע. דאס יעמאנד אָהנע איבערלעגונג
דער זאכע, אנטהעמישע שרפֿטען אָדער ראָה-
לינגס ברקשירע: "מייע אנטוואָרט אן דיא ראב-
בינען" און דו, דיא מאן נור פֿאָס וויכענשאפט-
ליכען שטאנדפונקטע אים צו בעטראכטען האט,
אונטער דעם ניכט וויכענשאפטליך געבילדעטען
פובליקום פֿערברייטען, אָדער לאָבען זאלטע, אי-
נען זאלבען אויף דאס נאכדריקליכסטע צו ביטטען,
ער מאַנע דיעס אונטערלאסטען, וועגן ער זיך ניכט
שוועריגקייטען צוציעהען ווילל. אים דענען איך
איהן ליידער ניכט בעררעיען קאָננטע. אונטער
קאמפּאָזישען גייסליכען העררשטע זייט דען על-
טעסטען צייטען דער גרונדזאָגן, דאס מאן דיא אונ-
טער אונס לעבענדען יודען זאָ פֿיעל אלס מאַגליך
גענען אונטערניכטע אנגרויפֿע שטיצען זאלל. וויר
קאמפּאָזישען האבען אבער בעזאנדערס אין אונז-
רען מאַנען אללע אורזאכע, דער נאָטמליכען פֿאָר-
זעהונג צו דאנקען, דאסע דאס איבעראלל ציער-
שטרייטע יידישע פֿאָלק זיך נאך ערהאלטען האט;
דענן וועגן עס דיעזעס פֿאָלק ניכט געבע, זאָ וויר-
דען שאָן לענגסט פֿיעלע גלייכגילטיגע כריסטען אים
נאמען איינער געוויסעסן אנט-כריסטליכען אַיפֿערע-
הונג דיא בעזאנדערונגסווערדיגע געשיכטע דעם
מענטשענשעלעכסטען אין דער צייט דער אלטען
טעסטאמענטס, וויא אויך אללע פֿראַגעטישע שיי-
טען פֿיר איינע ליגע אונד איינען בעטרוג דער
פֿריסטער ערקלערען, וואָדורף אין דען הערצען פֿיע-
לער מיליאָנען גלייבנער כריסטען דער גלייבע אן
דיא היליגע קירכע שאָן אים פֿונדאמענטע ערשט-
טערט אונד צערשטאַרט ווערע. וויר מוזן דאהער
גוט דאראן אויך אין צוקונפֿט דיא אלטען נוסען
גרונדזעמע אונזערער פֿאָרפֿאהרען פֿעסטזעהאלטען
אונד ווערדען אין דיעזעס זינגע אויף דאס גלייביגע
פֿאָלק וורקען.

צו ר ט י ס א ע ס ל א ר ע ר א נ
נ ע ל ע נ ע נ ה י א י ס פֿ אָר קירכעס בעריכטע-
טען אייניגע בעטער אים קראַקיאַ דאס דאָרט
איינע קראַנקע בעטטלערין וויכטיגע געשטענדיגס-
טע אין דער מיטא-עסלאַדער אנגעלענענדיגס-
מאכט האבע, וויא נון געזאָרעט ערפֿעטריט, אַזש אן
דיעזער מיטשוידונג וועגן וואַהרעס. דיא בודאפעס-
טער אָבער-שטאטטאנוואלטשאפט שרעכ אן דיא
קראַקיער שטאטט. אנוואלטשאפט, פֿאָן וועלכער
אויך דיא מיטשוידונג ערפֿאָנגטע, דאס דיא פֿאָן
דיעזעס געשטענדיגס ניכט וויסע; אין דען קרא-
קיער שפּטאלערן בעפֿאנד זיך וועדער איינע יידישע
נאך איינע כריסטליכע בעטלערין, דיא אין דער
מיטא-עסלאַדער אנטלענענדיגס געשטענדיגס
געמאכט האבע אָדער האבע מאכען קאָננען, זאָ
פֿיעל זיין וואַהר, דאס פֿאָר עטוואַ איינעס יאָרע
אין איינעס קראַקיער שפּטאלע זיינע פֿריא נאמעס
בוכשטיים לאַג. דיעזער אימיטאנד מאַכטע יעמאנדען
איינגעפֿאלדען זיין, אלס ער אין דער אנקלאַגע-שריפט
לאַג, אין מיטא-עסלאַד האבע אויך אין בעטלער-
נאמעס בוכשטיים מיטגעווערקט, דאָרייס פֿאָלגערטע
טאן, דאס דיא אין קראַקיאַ ערפֿאָנגטע פֿיעל-
לייכט דיא נאטען דיעזעס בעטלערס זיין אונד
וויכטיגע געשטענדיגס מאַכען קאָננטע, עס
שמעללשע זיך אבער הערעיס, דאס דיעזע פֿריא
נאך ייטאנדען צושטענדיג אונד פֿיעללייכט ניט
אין אונזער געוועזען וואַר.

וויא דראהטפופֿען בעהאנדלען לאסטען וואָללען.
דאהער קאָמט עס, דאס דיא דעכטאטע איבער איין
צווייאיערהיגעס בודשעט, וועלכעס ביסמארק פֿער-
לאַנגטע, מיט דער ניעדערלאַגע דער רעגירונג אונד
דעם זיענע ריכטערס - דעם יודענפֿיינדליכען דע-
פּורטען - ענדיגעט. ביסמארק האט זיך אין דער
צייט פֿעררעכענט, וועלכע ניכט געאינגעט איזט,
איינע אבזאָלוטע רעגירונג איינצופֿיהרען. דער
קאנצלער זאלל דאָריבער זעהר באַזע זיין, אונד מאן
שפּריכט שאָן דאָפֿאָן, דאס ער דאס פֿארלאַמענט אויפֿ-
לאָזען וואָללע.

מיט דער הערריגבריינגונג דער משאנטיים
שיינט מאן זיך אויך אין דען מאַנען פֿעררעכענט
צו האבען; דענן ערסט הענטעטע מאן פֿיר דערען לע-
בענשאַפֿטערהאלט אללעס פֿאַרברייטען זאללען,
דעזע מאן איינע זאָ גראַפֿע פֿאַלקסמענגע אנזיערעל-
טע, דיא ליידער שאָן עטצעט מיט נאָטה אונד מאַ-
געל צו קעמפֿען האט.

אין דער אונטערזוכונג געגען שפּאנאכ צעה-
רען דיא ריכטער עבענפֿאללס דיא טאנע מיט זעה-
זוכט, ביז ער עטוואַס איינגעשמעהן, אָדער ביז בע-
וויזע פֿיר דיא שולד הערגעשטעללט זיין ווערדען.
זאָ האבען ניכט וויר אלליין דיא ספּירה, זאָג-
דערן דיא נאנצע וועלט, אונד עס קאָמט נור דאָרויף
אן, דאס מאן זיך ניכט פֿעררעכענט.

פֿערשיעדנע נייאגיקייטען.
* (א י ב ע ר דיא ש ל ו ס פ ע ר ה א נ ד -
ל ו נ ג ט י ס א - ע ס ל א ר ה) אים נידערהאז
ווירד פֿאָס 9 טען טעלעגראַפֿירט: אין איינער הייטע
נאכטיטמאנס פֿאָן 8 ביז האלב 7 אונד שטאטטנעאב
טען בעראטונג, אן וועלכער געריכטשאפֿט-פֿיע-
זדענט קאָריניש, רעפֿערענט רוסטא ריכטער גרו-
בער מיהוילאנדישע וואַרדע אין דער מיטא-עסלאַדער
אנגעלענענדיגס דען אַנקלאַגע-בעשלוס פֿעאפּאס.
דערזעלבע ווירד מאַרען פֿאַרמיטמאנס 9 אונד פֿאָר
דען היער אנוועזענדען פֿערטהיידענדען דרי הייטאן
אונד דרי סעקעלי פּובליצירט, דיא שלוספֿעהאנר-
לונג ווירד אויף דען 4 טען זיני אנטברייטט.

ד (ע ר פ א פ ס ט ג ע ג ע נ ד י א א נ -
ט י ס ע מ י ט ען) קיינ גערינגערע אלס פאפסט לעף
XIII האט דיא בלוטבעשולדיגונג דער יודען אלס
אונזיגני בעצייכענט, אונד צוואר האט קאָרדינאל
יאַקאָביני דער שטאטטסערקעטער דעם פאפסטעס,
נאך פֿאָר דען יידישען אָפּטע פֿיערעטאנען אים אטט-
ליכען "מאָניטאָר דער ראַטע" אים אַיפֿשראַנע דעם
פאפסטעס פֿאָלגענדע ערקלערונג פֿעראַפֿענטליכט:
נאכדעם דאס אָפּטערפֿעסט דער יודען העראנא-
העט, זאָ מאכען וויר אים נאטען דעם היליגען קאָנ-
סיסטאָריאָס פֿעראַננט; דיא וויר דען אינהאלט דעם
תלמוד אונד דיא יידישען רעליגיאָנסגעזעצענעאנזא
קעננען, זאָ איזט עס אונס פֿאַזיטיוו, דאס דיא בעשול-
דיגונג וועלכע דיא יודען פֿערדעכטונג, דאס דיא
כריסטענבלוט אס אָפּטערפֿעסטע געברויכען, פֿאַלש
אונד ליגע איזט, אללעס בלוט איזט דען
יודען פֿער באַט ען, דאס בלוט דעם פֿיעהעט,
דער טהעזערע אונד דער פֿאַנעל, אום וועפֿיעל מעהר
דאס מענישענבלוט; אים אנטשלוסט היעראן געבען
וויר דאס הונדשטייבען, וועלכעס דער קאָנטינע-
צער בישאָפֿ דרי יאָזעף יאָהאן האָט עררעיס
אונד אין וועלכעס ער דען גייסליכען דיא פֿערבריי-
טונג אנטהעמישער הרוקשרפֿטען אונד דער ראָה-
לינגישען לעהרען פֿערביטעט, וויא וויר בעהייטעס אן
פֿאַיינער נומער בעריכטעטען, דאס הונדשטייבען

אין דער ספירה.
דיא צייט איזט דא, אין דער וויר דיא טאנע
צעהלען, אונד וועגן דיא זעבענמאל זעבען טאנע
אום זינד, פֿיערען וויר דאס פֿעסט שבעות, אלס ער-
אינגערונג אן דאס האַכסטע גליק, וועלכעס דעם יו-
דענטום אונד מיט איהם דער נאנצען מענשהייט צו
מיהויל געוואָרדען איזט: מתן תורה.
איינען גראַפֿען ערהאבענען זינן ענטהעלט דאס
געבעט משה ר' ע"ה, וועלכעס וויר אין תהלים פֿיע-
דען, ער בעטעטע: "הערדע אונס אונזערע טאנע
צעהלען, דאמיט וויר צור וויווהייט דעם הערצענס
קאָממען!" דענן ווער דיא טאנע דעם מענשליכען
לעבענס צעהלעט אונד בעדענקט וויא וועגן, וויא
קרויך וויא אייטעל זיין זינד, דער מוס וויווער ווער-
דען אונד איינזעהען, דאס נור דיא וואַהרהייט אונד
גערעכטיגקייט בעשטאנד האט. אונד זאָ וויא עס
מיט איינזעלנען מענטשען דער פֿאַלל איזט, זאָ איזט
עס אויך מיט נאנצען פֿאַרקערן; זיין מיסטען אונ-
טערנעהען, וועגן זאָ דיא צייט, אין דער זאָ לעבען,
ניכט אין בעטראכט ציעהען, דיא צייט דיא, זללע
מאכט אללע פֿיענע אללע רייכע צערשטאַרט.
אונד נור גענען דיא וואַהרהייט אונד גערעכטיגקייט
ניכטס פֿערמאן, וויר דיעזע אונזערשטאַרבאַר זינד,
אונד נור פֿיר קרצע צייט אונטערדריט ווערדען
קאָננען.

דאס איזט דאס געהיימניס, דער גינה, וואַרום
אללע, זאָ אָפּט זיך וויערעהאלטענדען אנגרויפֿע
אונד פֿאַרשען בעשולדיגונגען געגען דיא יודען אים.
טער זעכסט פֿאָן ניכטוועגן וועדערלענט אונד
אונטערדריט וואַרדען זינד, דענן אויך אין דען
הערצען דער צוויי אומט לעכט דיא וואַהרהייט
אונד גערעכטיגקייט, דער ראַמישע האַכסטע קירכע-
פֿרסט, דער פאכט האט, וויא וויר אן אנדערער
שמעללע פֿעריכטען, פֿאָן דיעזער בעהייטונג אין
ערדעס ביישפֿיעל גענעבען, אונד עבענזאָ דער
בישאָפֿ פֿאָן קאָנגרעגן, וויא וויר אין פֿאַיינער נוס-
טער בעטראכט האבען.

עס ניכט נאך גערעכטיגקייט אונטער דען מען-
שען טראַגעדיעס זיך זאָ פֿיעלע בעטהען דאס
רעכט צו בייגען אונד צו פֿערדעהען דיעס זעהען
וויר וויעדער אן דער פֿערווערפֿונג דעם מאַדעסאָר-
טהילס, וועלכעס אים דיעזשאַווער פֿאַגעס געפֿעלט
וואַרדען איזט, אונד וויר דיא אונטערזוכונג פֿאָס ניי-
ען אנגעדינגע ווירד.

וויא זינד אין דער ספירה אונד צעהלען דיא
טאנע, דיא נאך ביז דער שלוספֿעהאנדיגונג דעם
עסלאַדער פֿאַללעס צו פֿערלויפֿען האבען, אונד מאן
קאן זיך דענקען מיט וועלכער זעהנוכט, האַפֿ-
טונג אָדער פֿערצווייפֿונג דיא ארטען, זייט יאָהרעס-
פֿריסט אים קערקער שטאכטענדען אפֿפֿער דיא
טאנע, דיא שטונדען צעהלען! - פֿיעללייכט ווירד
אס ענדע דיעזער ספירה אויך דאס גליק וועדער
אין אונזערע אונד אירע טריבע הערצען איינזע-
הען, אָדער זאללען ליגע אונד אונרעכט נאך לעג-
נער אַיבער וואַהרהייט העררשען?

דער דייטשע קאנצלער, דער בלוט- אונד אי-
זענ-מאנן ביסמארק, שיינט אויך זיך אין דער צייט
צו פֿעררעכענען, וועגן ער דייטשלאַנד ניכט נאך דער
קאָנשטיטוציאָן זאָנדערן ווירד זעלבסטערהערשאַפט
דעם קאָזערס רעגירען לאסטען, אונד דאס פֿאַר-
לאמענט, דאס זיך זיינען אַפֿאַרדערונגען ניכט פֿי-
נען ווילל פֿאַרשאַפֿען מאַכטע, ער פֿערניכט, דאס
דען אין דייטשלאַנד איסער, עס פֿרייסטען קאָננע
נאך אנדערע קאָננע אונד פֿורסטען ניכט, דיא וויר
דען רייכטראַטה פֿערטרעטען זינד, אונד זיך ניכט

קוקרין 6.45 - 6.50 נול.
 טעהל-פיינע פער באלען צו 100 קילאגראם
 אב בוראעסט, נול:
 8 7 6 5 4 3 2 1 0
 11.00, 12.30, 13.40, 14.50, 15.60, 17.40, 18.10, 18.70, 19.30, 19.80
 ווינער שלאכט פיינע מארקט. דער אויפ-
 פרינג אויף דעם ווינער שלאכט פיינע מארקט אב 2-טען
 ד' ב' בעשונ 2958 שטיק דאסאן וואו: 1963 אונגארישע
 906 פאלישע אונד 691 דייטשע, דא פיינע שמעללען
 וך פער 160 ק' אונגארישע מאס-אָסען 50-61 נול
 פאלישע 49-54.50 נול, דייטשע 50-61 נולדען.

פערמאנאנטליכער רעדאקטער:
 יקותיא הלוי לעדערער.

קאנקורנז

אן דער איזר ארטה. נעמינדע צו ראאב-סי-
 נעט איז דא שמעללע איינעם פארבעטערס, דער
 אים ראנגע איינעם הון פלינגרט אינד צונליך קורא
 אינד שויב זיין מוס, צו בעזעטען, יאהרעסנעהאלט
 פיקס 500 נולדען, פיינע וואהונג, האלבע שחיטה
 אונד נעבענעמאָלמענטע, דיעזעניגען, דא דער
 דייטשען אונד אונגארישען שפראכע אין וואַרט אונד
 שריפט מעכטיג זונד, האבען אויף איין נעבענאיג-
 קאָסטען האָפּטונג, רעפּלעקטאָמען וואָלדען איהרע
 צייגיסטע (דא פאן אנערקאנט ארטה, ראבניערן
 נעפערטיגט זונד) שפעטעסטנס בים 15-טען זונא
 רופענדען יאהרעס אן דען פארשטאנד איינזענדען,
 בעוערבער ווערדען צו איינעם פראָפעטאָראַט
 בערזשען, יעדאך ווערדען נור דעם אקצעפטרען
 דא ריזעשפעטען פערניטעט.

ראאב-סיגעט, 1-טען מאי 1883, 1-3
 דער פארשטאנד.

קאנקורנז

אן דער נעפערטיגטען איז ארטה, קלוטס
 נעמינדע איז דא שמעללע איינעם שויב, קורא,
 זבע'ט וס'יק דער צונליך איינעם שמונדען דעם
 מאנעס מיט אייניק קינדען אין תחת נענענשטע-
 דע צו אונטערזוכטען האט, ביז 15-טען מאי צו בע-
 זעטען, יאהרעסנעהאלט 300 פלי, פיינע וואהונג
 אינד נעבענעמאָלמענטע, בעוערבער וואָלדען איה-
 דע אָפּערטע מיט דיעסבענעליכען בעפעהונגס-
 צייגיסטען פאן 3 אנערקאנטען ארטה, רבנים אייג-
 זענדען, ריזעשפעטען ווערדען נור דעם אקצעפטר-
 טען פערניטעט.

דינאפאלוואר, אים אפיל,
 ע. מ. הערצל,
 פרינעס.

10871 נ' 13, 11001 נ' 2, 11857 נ' 15, 12202
 נ' 5, 12633 נ' 16, 15016 נ' 20, 15801 נ'
 20, 16575 נ' 8, 17150 נ' 20, 18074 נ' 5 א'
 19875 נ' 1, אויף אלע איבריגען, היער נוכט בע-
 זאנדערס אנגעפירטען 2150 נעוויגן, נוממען פּעללט
 דער קליינסטע נעוויגן פאן יע 600 פל.

אָסטערייכישע ריזשע קרייזן לאָזע:

ביא דער אב 1-טען מא פאָרגענאָממען צוויי-
 טען פּערלאָזונג דעם פּרעמיע-אנלעהענס דער אָס-
 טערייכישען ראָטען קרייז-לאָזע וואָרדען און דער
 הייפּטעוויגנע נאכשטעווענדע האָהערע נעוויגנסטע
 געצאָגען, אונד צוואר פּעל דער הייפּטערעפּעסער
 מיט 100,000 פּל, אויף 7575 נ' 19, דער צווייטע
 טרעפּעסער מיט 1000 פּל, אויף 1153 נ' 33, פּער-
 נדע נעוואַנגען יע 500 פּל, 6449 נ' 18, 6666 נ'
 36 אונד 10679 נ' 28, יע 100 פּל, נעוואַנגען 1
 745 נ' 28, 3056 נ' 32, 3214 נ' 38, 3671 נ'
 36, 4059 נ' 31, 5165 נ' 22, 5979 נ' 30, אונד
 6816 נ' 30, 7901 נ' 31 אונד 8476 נ' 3, אונד
 ענדליך נעוואַנגען יע 50 פּל, 736 נ' 26, 1036
 נ' 26, 1614 נ' 44, 1672 נ' 4, 1994 נ' 44,
 2320 נ' 10, 3806 נ' 39, 4040 נ' 28, 6442
 נ' 25 אונד 8705 נ' 32.

ליאכטע לאָזע:

ביא דער אב 2-טען מא פאָרגענאָממען
 פּערלאָזונג פּעל דער הייפּטערעפּעסער מיט
 20,000 פּל, אויף 13083 נ', דער צווייטע טרעפּעסער מיט פּל
 1500 אויף 16188 נ', יע פּל 500 דא נ' 51901 אונד
 63093

נעשעפטס בעריכט.

נעט ריזע-נעשעפט פאן ווייזען ווא-
 נעסטען פּעל צו מאַרקטע נעכראכט, דער פּערקוף וואר
 מעסי, 100000 טרעזער, וואָרדען פּערקויפט,
 ווייזען, טייט-200 טרעזער, 81-3 קילא 10.50
 נולד, 100 טרעזער 79-8 קילא 10.25 נול, 100 טרעזער 79-0
 קילא 10.25 נולד - 100 טרעזער 79-0 קילא 10.27 נולד -
 200 טרעזער 80-0 קילא 10.60 נולד, 100 טרעזער 80-0
 קילא 10.50 נול, 100 טרעזער 82-0 קילא 10.65 נול, 100 טרעזער 79-3
 10.15 נול, 900 טרעזער 79.5 קילא 10.20 נול, 600 טרעזער
 70 קילא 10.25 נול, 100 טרעזער 77 קילא 9.55 נולד-
 פעסטער כאָדען 200 טרעזער 79.5 קילא 10.40 נולדען-
 נאָד-אונגארישע 100 טרעזער 77.5 קילא 9.70 נולדען,
 100 טרעזער 76.5 קילא 9.25 נול, 700 טרעזער 18.5 קילא 10.25 נול,
 באַשטער 200 טרעזער 78.8 קילא 10.10 נולד, - (אללעס
 פּער סאָנאָט)
 קאָר, אונגארישע 69-72 קילא 7.50-7.20 נולד
 פּער טרעזער.
 נעשעפט פּעל, סלאַוואַקישע 6.60-8.30 נולד.

פּערזירט האבע, דא אנגעלעגענהייט וואָרדע אים
 איבריגען דעם שטראַפּענערייטע אונגעצויגט, זאָדאם
 קארל קאָואַטש דא אונטערזוכט וועגען אַרפּוויגע-
 לונג אונד אַרפּוויצונג איינגעלייטען ווער, דיעזע
 האַמטע, דאנק דער האַלטונג דעם פּאַררערס אונד
 דעם שטראַפּענערייטע קאָמאָנדאָמען, גליקליכערווייזע
 קיינע באַזען פּאַלגען.

ר אָה ל' נגם פרייטע ווער

דען ריי (פ) אים פראג וורד מעלעגראפירט:
 דעם יידישען ארצט אין קאליניטען ביא קלאמירא
 ווארדען פאן דער דורך ראהלונג שריפטען אויפ-
 געוועטענען בעפאקערונג דא פענסטער איינגע-
 שלאנען.

אויגן יודענפריינדליכער

בישאף (פ) דר. האם, בישאף פאן קאליניטען אין
 בארמען האט אן דא גייסליכען, דא איהם אונ-
 טערשמעהען, איין רונדשרייבען ערגעהען לאסען,
 און וועלכעס ער זא ווארנט, וך דאפאן צו היטען,
 דאס יא אנטווערטישע שריפטען אדער ראהלונגס
 בראַשערע לאָבען, עמפּעעהלען אָדער פּערברייטען
 זאָללטען, דיעזעניגען גייסליכען, דא דא טאפּאָל-
 צאער פּעמציאָן אונטערשייבען האבען קאָנאָטען
 וך איין ביישפּעל נעמען אן דעם פּאַרגעהען דעם
 הומאנען קורבענפּאַרסטען.

פּערלאָזונג

קרעדיטלאָזע (שלוס)

עס נעוואַנגען פּערנער יע 2000 פּל 232 נ'
 76 אונד 1188 נ' 41, יע 1500 פּל נעוואַנגען: א'
 553 נ' 89 אונד 2813 נ' 28, יע 1000 פּל נעוואַ-
 נען: א' 44 נ' 92, א' 1331 נ' 89, 3969 נ' 12 אונד
 נ' 84, אונד ענדליך נעוואַנגען יע 400 פּל א' 37 נ'
 1 אונד נ' 31, א' 44 נ' 67, 42 אונד 91, א' 89 נ' 3
 אונד 85, א' 232 נ' 23, 20 אונד 36, א' 481 נ' 35, 65
 אונד 90, א' 553 נ' 27, 28 אונד 69, א' 1331 נ' 17
 אונד 70, א' 1427 נ' 27 אונד 63, א' 1711 נ' 14, 39,
 67 אונד 65, א' 1807 נ' 43 אונד 68, א' 2229 נ' 6
 אונד 15, א' 2365 נ' 84, א' 2813 נ' 18, א' 2919 נ'
 58, א' 3471 נ' 7 אונד 28, אונד 3969 נ' 2 אונד
 98, אויף אלע איבריגען, היער נוכט בעזאָנדערס
 אנגעפירטען 1851 נעוויגן, נוממען פּעללט דער
 קליינסטע נעוויגן פאן יע 200 פּל א' ו.

1860 קר שטאטסלאָזע (שלוס)

ענדליך נעוואַנגען יע 1000 פּל: א' 708 נ',
 א' 1737 נ' 14, א' 1805 נ' 2, 1814 נ' 1, א' 3228 נ'
 13, א' 4223 נ' 14, א' 4805 נ' 19, א' 4967 נ' 12, א'
 5185 נ' 13, א' 6585 נ' 2, א' 7164 נ' 5, א' 8606 נ'
 7 אונד נ' 14, א' 9186 נ' 16 אונד נ' 19, א' 9437 נ'
 20, א' 9527 נ' 20, א' 10213 נ' 2, א' 10760 נ' 4

פּרובנסטרייע דער קאָרנהאללע פּאָם 6 מאי

סע	פּער	פּער	פּער
100	קילאָגראַם	קילאָגראַם	קילאָגראַם
7.50 - 7	70	75	קאָרנ
7.90 - 7.10	62	76	נעיסטע סאלץ
6.70 - 6.30	40	77	נעיסטע פּוטטער
6.50 - 6.45	75	78	האַסער
6.35 - 6.30	78	79	קוקרין באַנאָטער
6.70 - 6.10	-	80	אַנדערע
		81	הויזע האָפּט
9.82	פּער פּריי-יאָהר	75	ווינען
		76	"
		77	"
		78	"
		79	קוקרין
		80	נעיסטע
		81	האַסער
			דעס
		75	הילקענפּרייטע
		76	"
		77	"
		78	"
		79	"
		80	"
		81	"
		76	הויזענריין זאַסע זאַק
		77	פּאָן, ניווע 28 פּל, נול
		78	האַפּטאָטען
		79	"
		80	"
		81	ראָה-שפּירטס 30,75 נול
			שפּירטס, פּרעסענענו, 32,75 נול

בוראפּעסטער באַרענקורזע פּאָם 6 מאי

ק' פּל	ווערט-פּאַפּיערע	ק' פּל	לאָזע
120 10	אונגארישע נאָרעניטע 6%	119 75	4 פּערזענטיגע שטאַטסלאָזע
88 00	אונגארישע פּאַפּיער-רענע	132 50	נאָנע לאָזע
99 00	אונגארישע ניווענעסלאַטאָנונג	137	פּינסטע
98	טעמערע-באָנאָטער	168	4 פּערזענטיגע שטאַטסלאָזע צו 100 נולדען
99	ווינענערייטע	168	50
99	נאָלייטע	173	קרעדיטלאָזע
98	בוקאָווינער	108	דאָנאָ-ראַטעספּאַראַרעס-לאָזע
138	אונגארישע איינבאָהן-אַנלעהען	114 00	אינאָר, פּראָטענ-לאָזע צו 100 נולדען
97 50	ווינענערייטע-אַבלאָונגס-אַבלייטאַנען	118	האַלבע צו 50 נולדען
101	פּאַנאָרשיינע דער איינבאָהן-אַנלעהען	110 70	שפּייטעהאַל-לאָזע
101 75	דעסאַ אַנשטאַל צו 5 1/2 פּערזענט	123	ווינער קאָסמונאָלאָזע
98 50	דעסאַ דער אונד הפּאַטע-באַנק צו 5 1/2	197	פּיינעסער לאָזע צו 100 נולדען
101 50	דעסאַ אַללענע באַנעקערייט צו 5 1/2	37	קאַפּ דענענערייטע
166 50	דער אונגאריש-נאָלייטען	26	פּירקענלאָזע
158	דער נאָרדאַטבאַהן	20	אינסבורגער לאָזע
290	אַפּ-ווייכישע קרעדיט-אַקציען	38	סלאַו לאָזע
280	אונגארישע קרעדיט-אַקציען	20	קענעווישע לאָזע
35	פּערישע 3% אַנלעהען	18	קראָווער לאָזע
	נעלד-קורזע	40	אַפּערע לאָזע
	וילנע-אַפּ	36	פּאַלעסטי לאָזע
	דוקאַטען	20	רוואַלשלאָזע
	אַסטערייכיש-אונגארישע 8-נולדען-נאָלד	51	סאַלס לאָזע
	שטיק (20 פּראָנקס)	22	זאַלצבורגער לאָזע
	נאַפּאַלעאַנאַ	45	עס, נענאָס לאָזע
	דייטשע רייכטבאַנקאַטען	22	סאַנאָס ויער לאָזע
	20-מאַרק-שטיקע	28	וואַלשלאָזע לאָזע
	רוסישע פּאַפּיערוועל	37	ווינערשטיקע
		23	ליאכטער לאָזע

בראָנאַלאַגישע ריזענפּאַלגע דער הייליגער יודישער
 טראַדיציע אין איינעם צייטרוימע פֿאַן 2040 יאהרען
 פֿאַן היינטיגן עללענבערגער. דער נאָמע דעם פֿער-
 פּאַסערס איז אונס איין זוכערער בירגער. דאָס בייא
 הערויסגאבע דיעזעס ווערקעס איינע ערלע אבזוכט
 פֿאַרדערשטע: דיא אבזוכט דער וועלט אין בוך
 אין די האַנד צוגעבן. דאָס דען דאַפּעלעטען צוועק
 פֿערפֿאַלגט. צו בעלעדערען. פֿאַלישע אנזוכטע אונד
 אייגענשליכע אירטהומער צו בעווייזען, וויא א-
 דערזייט דאָס ווענמהום צו פֿעהרערליכען. אינדעם
 עס דיא גראָסען מענגער דעסזעלבען נאָך דער צייט
 געפֿאַרדעט אן איינאנדער ריזעט. זאָ וויא מאן דיא
 פֿערלען אן עס שונד צוזאמענפֿאַסט. זעהר ריב-
 מיג הייסט עס אין דער פֿאַררעדע: אום דאָס ווענ-
 טרום ריכטיג צו בעאדערטילען. איז עס ערפֿאַר-
 דערליך. דיא געשיכטע דער טראַדיציע צו קעננען.
 דאָס הייסט צו וויסען, וויא אונזערע הייליגע מינד-
 ליכע לעהרע (תורה שבעל פה) פֿאַן געשליכט צו נע-
 שלעכט ביז אויף אונס געקאָממען איז. זאָ מאַכער
 יודישער געזעהרטרעך זעלבסט ווירד ניכט לייכט א-
 געבען קאָננען, וועלכע פֿאַן דען תנאים, אמוראים,
 סבוראים, גאונים פֿיהרער אָדער שטערער זעלבסט
 האַבען וועגן ער אויך זאָכט אין שׂים אונד פּוסקים
 אין חרף זוכן דין מאַן. וויא זאָל אבער איינער,
 דער קיין למדן איז, דאָס הערויסברענגען, וועגן ער
 דאָך גערן וויסען מאַכטע. וואַן הלל אָדער עקיבא,
 אָדער אין אַנדערער פֿאַן דען אָפּט געאַנגען אונד
 פֿיערבעקאָננען גראָסען יודישען מענגערן געלעבט
 האָט? אין דיעזעס כּוּכע פֿינדעט ער וויא אללע פֿער-
 געבט מיט דער יאהרעסצאָהל. וואַן דיא זעלבסט
 האַבען הער עללענבערגער. דער ערלע גרויס, דער
 מיט יינגלונס פֿיער זאָ אָפּט שאַן צו פֿערטוידעניג
 דעם ווענמהום אייגענערעטען, דער מיט זעלמע-
 נער פֿיינעביקייט יעדעס אַמען הילפע ענטגענען.
 ברינגט אונד בעיאַנדערס בני תורה אין וועגן שׂים
 נישט. בענישט דיא געלענעהייט דעם צוור ראה-
 לינג איינען וואַכטען הייבט צו פֿערזעטען אונד
 נאָכצו-ווייזען. דאָס ער נור אין עס האַר, דיא
 דערן אויך אין פֿעלשער איז, דער מיט דעם וואַר-
 טע עכרים. וועלכעס דיא ריז פֿאַן עוברי כּוּכבים
 ומזלות זינד, בעווייזען מאַכטע. דאָס דיא בריסמען
 דאָמיט געמישט זינד. הערר עללענבערגער געזעהלט
 אונס איבער דיעזע איסלענונג פֿאַן עכרים איינע
 היבשע קליינע געשיכטע. אין פֿראַנ לעבטע גענען
 אַפּאַנג דיעזעס יאהרהונדערטס דער קאָיאַרליכע
 ביכער-צענזאָר קאַרלאָס פֿישער, דער זאָהן דעם

דאמאליגען פראגער רב, דעם גאון ר' יחזקאל לאנ-
 דווא ז"ל. דער יודישע געלעהרער ר' ישראל וואל-
 טע זיין ווערק "חוק לישראל" דרוקען לאססען ווא-
 צו ער אבער דיא ערלויבניס דעם צענזאָרס האבען
 מיסמע. דיעזער זאמטע, דאס מאן בעהויפטע עכרים
 בעצעהע זיך אויף דיא בריסמען, אינדעם מאן לעזע
 עוברי כרים. אמרים. דער גייספרייכע יודישע גע-
 לעדערע אנטווארטעטע: אויס ריז קאָן מאן נאר
 פיעלעס הערויסלעזען, צום ביישפיעל דער נאמע
 פֿישר קאָן געלעזען ווערדען פתייען שמעות ראות.
 אינדעם וויר הערן עללענבערגער פֿיר זיינע האכסט
 ברייבארע פראקטישע ארבייט אין הערצליכעס
 יישר כוח צוהופען, אונד ווינשען, דאס עס איהם גע-
 זאָנגט זיין מאָנע, דאס זענענדיכע ווירקען צום ווא-
 לע זיינער גרויבענסגעפאָסען אונד דער מענשהייט
 איבערהויפט נאָך לאנגע אונגעזעהלע יאהרע פֿאַרט-
 זעטצען, קאָננען וויר אונס ניכט ענטהאלטען אויפ-
 מערקואם צומאכען: זיינע 48 הייסט עס, דער רעליג-
 אָזע פֿאַנאָמיזם דער ווען אונד בריסמען זיין אין
 ערבישמייך דער פֿאַרוואַרע (פרושים). דער פיעל אונ-
 הער געשפּיטעט האט. דיא זינד וואָהל נור דיא
 שיינדייליגען צבועים דאָמיט געמישט, דעקן צו דיא
 פֿישים געדאַסען דיא פֿאַרמיטצען. דיא דיא אונ-
 אבעהענגיקייט דעם לאנדעס ערשערשעכען, אללעס
 פֿרעמדארטיגע אים דעם עכטיגערשען שידען וואָלל-
 טען. צו אירגען געדאַרמען דיא מיסמען מיטגליע-
 דער דעם סנהדרין אונד דיא מיסמען שילער פֿאַן
 שמאי אונד הלל, פֿאַן דיעזען מענגערן קאָננעט קיין
 אונדויל שטאממען. —

(אויס קיעו אין רוס לאנד)
 ווירד געשיקענען: גענעראל דרענטעלן
 איז עס הויפּזעכליך, דער מיט געוואלט אלל,
 דיא פֿערלאטעטען געזעטצען. דיא גענען דיא ווען
 געריכטעט זינד, וועדער אן דאס מאנעכליכט ברינגט.
 זאָ לאכט ער דאס לענגסט פֿערזעססענע געזעטצן,
 וועלכעס דען ווען כריסמליכע דיענסטאמען צו
 האלטען פֿערביבעטע מיט אללער שטרענגע ווי-
 דער אין קראפט שטרעמען, איינע יודישע פֿירא, דיא
 איר גייבעבאָרעטע קונד ניכט זעלבסט געדען קאָנ-
 טע, וואַרדע יינגסט אין פֿאַלגע דיעזעס געזעטצעס
 אין דיא שמערצליכסטע פֿערלענענהייט געזעטצט.
 איינע יודישע אַמטע וואַר ניכט איפּצוטריוכען, איינע
 בריסמליכע הורפּטע דיא ניכט האלטען אונד אין איי-
 נעם דער בענאכבאַרטען דאָרפֿער הורפּטע דיא מוט-
 טער מיט איהרעם קינדע, אום לעטצטערעם דאָרט
 שטיכען צו לאכסען, אויך ניכט געהען, ווייל ווען

דער איפּענטהאלט דאזעלבסט פֿערבאָמען איז.
 אונד דאכיא געהאָרען דיא ווען אין קיעו
 צו דען אס מיסמען אין רוסלאנד בענישטענען,
 צו דער פֿרווילענימען קלאסע; וועלכען בעדרי-
 קונגען מאָנען דיא ווען ערסט אין אַנדערן שטעד-
 טען אויסגעזעטצט זיין.

(אויס אלעפֿא אין איינע)
 ווירד געשיקענען: דיא דיעזען יודישע געמינדע,
 וועלכע אונגעפֿער 10.000 זעלען אומפֿאַסט, שיינט
 זעהר רייך אן טראַדיציען און רוסלאנד בענישטענען,
 איינע סינאגאגע, פֿאַן דער אלטע ערצעהלונגען וויס-
 טען, דאס זיא פֿאַר דער צערשטאָרונג דעם צווייטען
 מעטעלעס ערבייט וואָרדען זיא, אויף דער לינקען
 זיינע דעם געביידעס ווערדען נאָך דיא קליינע קעל-
 לערוואָהנגען געצייגט, אין וועלכע עורא האַפּט בייא
 זיינער ריקקער אים בכלל זיך אויפּגעהאלטען הא-
 בע, אונד אין דער סינאגאגע זעלבסט בעפֿינדעט זיך
 אין ספר תורה, דאס פֿאַן דעמוזעלבען געשיקענען
 וואָרדען זיין זאָלל. ענדליך שטעהען אינמיטטען דער
 שטאָרט דיא רואינען איינעם פֿריהערן שטארקען
 קאסטעללעס, וועלכעס דער זאגע נאָך אונטער דער
 רעניטונג דעם דוד המלך ע"ה נאָך זיינער ערפֿאַ-
 רונג פֿאַן דיעזען ערריכטעט זיא. וואס דיא יעטצט,
 גע לאנגע דער ווען דיעזער שטאָרט בעריפֿעט,
 איז צו קאָנסטאָרטען, דאס דיעזעלבע אים גאנ-
 צען איינע זעהר גוטע איז, אללע ווען ערנעהרען
 זיך אין רעדליכער וויזע אונד געהען אין דער האנ-
 דעלסוועלט איינע זעהר געאכטעטע שטעללונג אין.
 * (געהאָרט שיימאָני צוור לינג

קיעו פֿאַרסיא?) אין דער געמיינדע זיצונג
 דעם קרוב דער לינקען וואַרדען דער פֿרעזידענט
 דאָרבער אינטערפעלעוויט; אָב שיימאני זיך שאַן
 גערעכטפֿערטיגט אונד ער אַבערהויפט שאַן גע-
 אנטוואָרטעט האבען, וועלכע שטעללונג ער דער
 פֿאַרטייאַ געגעבאָכער אייננישט, דיא ער אן דער
 אַנטיסעמיטישען בעוועגונג מהייל נישט, וואס גענען
 דיא פֿאַרטייאַ אינטערעסעטע איז, דער פֿרעזידענט
 הערר געמייט, אַנטוואָרטעט נאָך דיעזער: שיימאני
 בעפֿינדעט זיך יעטצט אין קאַרלסבאָד אונד ער האַט
 מיר פֿאַן דאָרט געאַנטוואָרטעט, דאס זייט דעם דער
 קרוב דער לינקען פֿאַרטייאַ דען בעשלים געפֿאַסט,
 קיינען אַנטיסעמיטען אונטער זיך צו דולדען - ער
 נון פֿאַן זעלבסט אים דיעזעס קרוב אייגענערעטען,
 - זאָמיט האַט זיך שיימאני זעלבער היינטעוואָרדען,
 אום ניכט פֿאַן אַנדערען דוויסענעוואָרען צו ווער-
 דען. זאָמיט איז דער קרוב דער לינקען פֿאַרטייאַ

שלאנגן, אונד דיא פֿיסע פֿאַן אללער בעקלידונג בעפֿרייט
 זאָ דורכשריטען דיא בירדען דיא נענגע, ערשיינען דיא
 שטופען אונד פֿראסען דורך דיא שווערן, צו דענען פֿראנצל
 דיא שליססעל בעזאם, אין דען איינערן האָפּרום, דער ווירד
 בליעס זאָ העפּטע אונד קאַלם, אין איינער שפּריהענען
 פיעל העינעדער, דאס דער וואכסדאבענדער אָפּציער
 אונד דיא סאָלדאטען אין דער איהנען אַנטווערענע נע-
 וואָלבע זיך צוויקענאָנגען אונד דען איינע דעם שלאפעס
 איבערנעבען האַטען, פֿראנצל בליעס רענונגלאָז הינטער
 איינעם מויערפֿאַרשינגען שטעהען, אום דען אייסנאנג צו
 ערוואַרען. מיט גענישטעס אָבערקאָפּער שליך הונא אונ-
 טער דען ענטפֿערפֿאַנגענען דער וואכשטובע אונטערפֿאַרס
 פֿאַרבער, אונד געלאנגט צו דער איינערן ספֿאַרע, דיעזען
 האָטענע ריענעל שאַן פֿאַרדער מיט אָהל געשערנקט ווא-
 רען, אויף אים פֿעראַרבעדעטעס צייכען וואַרדען זיא גע-
 רייטלאָס פֿאַן דען סאָלדאטען ערשיינענדיגען. נאָך איינע
 הונדערט שריטען דורך דען איינערן האָפּ; דאסזעלבע
 פֿערפֿאַהרען. דיא ספֿאַרע קנאַררעט אין דען אַנגעלן, אבער
 דאס שטאָהען דעם ווירדעס איבעררוישטע עס - הונא
 וואַר אויסגעהאלב דעם קעקעיס. קוים היינטערשען,
 עמפֿאַנג איהן אין מאַן, דער זיינער געווארעט, אונד
 שיהרעט איהן דורך פיעלע נענג אונד געוואנדענע שראם-
 טען אונד נאכטען אין אים הויז, דאס אונדעוואַהנט שיינט
 אין איינעם געשענען דעסזעלבען וואַרדען איהן קליידען
 נעכטס וואַפּען איבערנעבען, וועלכע הונא שנעלל מיט
 זיינער געפֿאַנגענעמאכט פֿערטישטע. דעזעלבע מאַן אי-
 בעררייכטע איהם פֿערישענעטע פֿאַפּיערע; עס וואַרען פֿי-
 נישט דעמעטען אן אַבערפֿאַפּיערע דעם קאָנסטאַנטאַס
 דיא ער אויף וויינע ווענע פֿאַרצייגען זאָללעט, אום איבעראַלל
 פֿרייאַ פּאַסירען צו קאָננען אונד ווייטערפֿאַרדערונג צו
 ערהאלטען.

זעהען אין מאל דיא וואָכע יעדע געפֿענגניסעללע, אום זיך
 פֿאַם צושטאַנדע דער געפֿאַנגענען צו איבערצייגען. פֿראנצל
 וואָלשט נון וואַ מאַגליך דיא פֿלוכט אן דען אבענד איי-
 נעם זאָלכען טאנעם, וואַ דער אָבעראַויפּוועהר דיא זעללע
 הונאים בעזוכט האַטעט, בעווערשטעללינגען. היעריצו וואַר
 יעדע נאָשהווערדיג, דאס אין דערזעלבען נאכט איינע קאָט-
 טאָנע סאָלדאטען איהן וואכט אים געפֿענגניס האבען, אין
 וועלכער פֿראנצל זעלבסט געווענט אונד פיעלע פֿערטו-
 טע פֿיינע האַטעט אונטער דיעזען האַטעט ער פיער דורך
 בעדייטענע געשענקע געוואָנגען, דען געפֿאַנגענען אונטע-
 שטאַרש פּאַסירען צו לאַססען, וואָלשט אבער צוהיליך זיא
 אדורך פֿאַר דער שטאַפּע זיכער, דאס ער זעכטס נאָך
 איינע טאנע צוריק אונד אין פּונקצאָן בליענע, דאָמיט
 דיא פֿלוכט הונאים ערסט נאָך זיינער איינען ענטפֿערונג
 בעקאָנען ווערדען, דיא געווענע צייט דער פֿלוכט יענעס
 דאָן נאנץ אונטעווייט זיא אונד דיא סאָלדאטען, וועלכע אין
 דען פֿערגענען טוהיל העטען, אונבעקאַנט בלייבען קאָננען.
 אויף דיעזע ווייזע וואַר הונא פֿאַן דער פֿערפֿאַלונג אונטע-
 רייכבאַר, דיא ער איינען גראָסען פֿאַרשפּונג געווינען קאָנ-
 טע, ווערעדע פֿראנצל זעלבסט זיך לייכט אין דעם אונטע-
 הייזען אונד שלעכט בעוואכטען ראָם פֿערבערען אונד אונ-
 טער בעקוועטען אומשטענדען אים דער שטאַרטענטשליס.
 פֿען קאָננען. —

נען שווערען געגענטשאַנד ערפֿאַסט אונד איהן מיט געוואל-
 טיגעס טרייבען אים קיינע אומהערשווינגט אונד איהן ניכט
 וועדער צור רוחע קאָסמען לעסט, זאָ וואָנען דיא פֿער-
 שיענעוואַיטענען געפֿיהלע אים הערען הונאים, דיעזען
 אללער ער זיך ניכט ערווערען קאָננעט, אונד דיא איהן
 דער איינעלענע עמפֿינדונג זיך ניכט היינעבען ליעסען.
 ווען איהן דער נאָדאקען און וויינע אונטערזעצליכע פֿערלעס
 שיערדריקען וואָלשט, ווען דיא בלייכען שטאַלשט ווי-
 נע מיט אונד וויינע עמיט פֿאַר איהם פֿאַראַיבערלישען,
 אונד איהם דאס אונטעראַרדישע געוואָלבע צייגען, אין
 וועלכעס ער זיא נאָך פֿערשישטעט אונד בענאכען ווענשען,
 ווען דער שטערץ איהם דאס הערן צושטרען אונד איהם
 זיין נאנעס צוקיפּטיגעס לעבען אלס ניכט אונד לער
 צייגען וואָלשט, דיא שטייג דאס בילד דער פֿרייהייט פֿאַר
 זיינער ווייסענדיקען איהן איהן אונד דאס בילד דעם עטנע-
 ליכען שפּרייטען גענען קענעט שטאַפּע אונד ליע, אונד דאס
 בילד זיינע געדינענדיגען פֿאַלקס, אַפּאָקס, איהן איהן צום
 הערלענשאַדע פֿיר זיין רעכט אונד זיינע פֿרייהייט ריען -
 אונד אללע טויער וואַר פֿערנעסען, אונד זיין נעזוכט האָב
 זיך מעכטיג עמפֿאַר, אונד צאָרען ריען ער אויס: "הא, איהר
 פּיענ אונד פּיעלע, איהר וואָלשט מערקען, דאס איינע קעט-
 טען דיא קראַפּט הונאים ניכט פֿענסעלן, אונד אירע קער-
 עקוואַלען איהן ניכט ענטווערען קאָננען!" פֿאַר זיינען
 אויגען פֿערשוואַנדען דיא פּינסעיען מויערן, זיין בליק
 שווייטשע אבער ווישע פֿורען, אונד ווכטע דאס שלאכט-
 פֿעלד, וואַ דער זענ דעם רעכטע ענטשידען ווירדען אין
 זאָלכען קאַמפּע דער שפּרייטענען געפֿיהלע פֿערבראַכטע
 הונא דיא שונדען, ביז דאס קאָנע ליכט, דאס דורך דיא
 אָפּטונג אין זיינע זעללע דראַנג, פֿאַלליג העלפֿשען וואַר,
 עס האַטע זיך פיעלעס פֿעראַייניגט, אום דען פֿלאַן
 דען פֿאַנצל צו בענישטענען. נאָך דער איינריכטונג, דיא
 אָבען שאַן אַנגערייטעט וואָרדען, בעזוכטע דער אָבער-אַיש-

